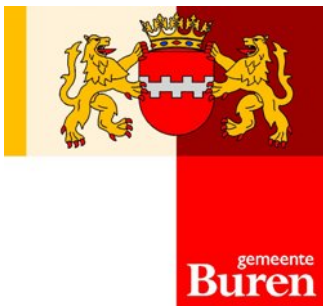

uw brief van:
uw kenmerk:
ons kenmerk: Z.057488/D.177682
behandeld door: K. de Waele
bijlage(n):
onderwerp: ETHOS-Light Telling

Maurik, 14 februari 2024

Geachte leden van de gemeenteraad,

Door middel van deze raadsinformatiebrief wil het college u graag informeren over de deelname aan de ETHOS-Light telling Dak- en Thuisloosheid.

Aanleiding

Op 30 november 2022 heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) het Nationaal Plan Dakloosheid 'Eerst een thuis' gelanceerd (Rijksoverheid, 2023). Het plan stelt de hoge ambitie om dakloosheid in Nederland fors en structureel terug te dringen. Hiermee wordt aangesloten bij de Verklaring van Lissabon om dakloosheid in 2030 te beëindigen. (European Commission, 2023).

Om dit te realiseren zijn er allereerst goede ken- en stuurgetallen nodig over de omvang van dak- en thuisloosheid. Het beste wat we nu hebben is een landelijke schatting van het CBS. Deze schatting is slechts gebaseerd op het aantal mensen dat verblijft binnen de maatschappelijke opvang in de leeftijd van 18 t/m 65 jaar. Deze schatting is daardoor onvolledig, niet regionaal toegespitst en biedt onvoldoende vertrekpunt voor lokaal en regionaal beleid.

Wat is ETHOS-Light

De ETHOS classificatie wordt in Europa gezien als de best onderbouwde en meest gezaghebbende manier om dakloosheid te meten. ETHOS staat voor 'European Typologie of Homelessness and Housing Exclusion' en hanteert een definitie waarbij dak- en thuisloosheid wordt gezien als een gebrek aan volwaardige huisvesting. Binnen deze definitie is sprake van volwaardige, behoorlijke huisvesting als wordt voldaan aan drie criteria:

- Fysiek: de woning is in goede staat, is groot genoeg en beschermt tegen bijvoorbeeld kou en regen.
- Sociaal: de woning biedt een plek met privacy waar iemand vrienden en familie kan ontvangen.
- Wettelijk: er is rechtsbescherming in de vorm van een huurcontract en andere mensen mogen niet zomaar bij de bewoner binnen lopen.

Hierdoor wordt niet alleen feitelijke dakloosheid, maar ook een groep mensen die geen veilig eigen (t)huis hebben in beeld gebracht. Deze definitie is dan ook overgenomen in het Nationaal Actieplan Dakloosheid.

Het ETHOS Telonderzoek

De ETHOS-Light telling is ontwikkeld als instrument om het aantal dak- en thuisloze mensen in kaart te brengen. De methode is ontwikkeld in opdracht van de Europese Commissie door de universiteit van Leuven. Binnen ETHOS-Light wordt iemand geteld als dak- of thuisloos wanneer er sprake is van een gebrek op twee van de drie criteria van behoorlijke huisvesting, zoals hierboven aangegeven. In de telling worden verschillende woon/verblijf-categorieën gedefinieerd:

- Mensen die verblijven in de openbare ruimte;
- Mensen in de noodopvang;
- Mensen in een tijdelijke opvang voor dakloze mensen;
- Mensen die uitstromen uit een instelling zonder perspectief op volwaardige huisvesting;
- Mensen in niet-conventionele woonplekken (zoals auto, kraakpand, vakantiewoning);
- Mensen die noodgedwongen tijdelijk verblijven bij familie, vrienden of kennissen;
- Mensen met dreigende huisuitzetting.

Het betreft een 'point-in-time' telling, waarbij professionals op een afgesproken dag alle - bij hen bekende - dakloze personen tellen door middel van een korte en anonieme enquête.

Met hulp van de Hogeschool van Utrecht en het Kansfonds heeft de regio Noordoost Brabant vorig jaar als eerste regio in Nederland op deze manier de dak- en thuisloze mensen in hun regio geteld. De resultaten van dit onderzoek kunnen [hier](#) gelezen worden. Dit jaar zijn er 6 regio's (in totaal 55 gemeenten) die aan de telling [meedoen](#), waarvan Gelderland-Zuid de grootste is.

Tijdslijn

Op 24 januari heeft de regionale startbijeenkomst plaatsgevonden waarbij alle organisaties uitgenodigd die zicht hebben op significante aantallen dak- en thuisloze personen. In maart vinden diverse informatiebijeenkomsten plaats ter voorbereiding op de teldag van 9 april. Vanaf dan hebben organisaties twee weken de tijd om informatie aan te leveren. Op 23 september worden de resultaten intern en besloten met de gemeenten en betrokken partijen gedeeld. Op 9 en 11 oktober volgen landelijk persbericht en persmoment.

Tot slot

Deelname aan deze ETHOS-Light telling levert de best mogelijke ken- en stuurgetallen op met betrekking tot de lokale en regionale aantallen daklozen. Dit biedt een uitstekend uitgangspunt voor nader te vormen lokaal en regionaal beleid. Voor zowel de ETHOS-Light telling alsook het te vormen regionaal beleid wordt samengewerkt met de gemeenten uit Rijk van Nijmegen (Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nijmegen en Wijchen) en Rivierenland (Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder-Betuwe, Tiel, West-Betuwe, West Maas en Waal), samen genoemd regio Gelderland-Zuid.

Na de besloten terugkoppeling van de telresultaten aan de deelnemende gemeenten op 23 september, volgt een terugkoppeling van de resultaten.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Buren,

de secretaris,

de burgemeester,

H. Verhoef

H.M. Ostendorp

9 april 2024

Iedereen
telt mee!

Werk mee aan
de eerste telling
dak- & thuisloosheid
in de regio
Gelderland-Zuid!

Iedereen
telt mee!

Wat vraagt deelname aan de telling van mijn organisatie?

- Bijwonen van de startdag (bestuurders, managers)
- Bijwonen van een van de informatiesessies (professionals en/of teamleiders)
- De doelgroep informeren door posters op te hangen en flyers neer te leggen
- Invullen van de vragenlijst(en) op de teldag of in de twee weken erna

Deelnemende gemeenten: Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Nederbetuwe, Nijmegen, Tiel, West Maas en Waal, Westbetuwe en Wijchen.

Wat?

We organiseren een telling van dak- en thuisloosheid om zicht te krijgen op de groep dak- en thuisloze mensen in regio Gelderland-Zuid. Deze telling wordt uitgevoerd door Hogeschool Utrecht en vindt plaats op 9 april 2024.

Waarom?

Op dit moment is er onvoldoende zicht op de groep dak- en thuisloze mensen in onze regio. Een goed beeld van het aantal en de kenmerken van dak- en thuisloze mensen is nodig om een effectieve aanpak te kunnen maken en dakloosheid te voorkomen en terug te dringen. Dak- en thuisloosheid is diverser en dynamischer dan veel mensen denken. Bovendien is dak- en thuisloosheid lang niet altijd zichtbaar, want er zijn veel verschillende leefsituaties waarin dak- en thuisloze mensen verblijven. Zo slapen niet alle mensen buiten of in een opvang, maar zijn er ook veel mensen die verblijven bij familie, vrienden of derden en mensen die verblijven in een schuur, auto of in een stacaravan op een vakantiepark, of op andere plekken waar zij niet zichtbaar zijn. Bij de telling die we organiseren houden we de ETHOS-Light definitie van dak- en thuisloosheid aan. Dit is sinds 2023 de nieuwe leidende definitie van dak- en thuisloosheid in Nederland. De ETHOS-Light definitie doet recht aan alle verschillende leefsituaties van dak- en thuisloosheid. Zo brengen we ook verborgen dak- en thuisloosheid in beeld.

Hoe?

Op **9 april 2024** brengen we alle dak- en thuisloze mensen in de regio in kaart. Zo veel mogelijk organisaties uit de regio die direct of indirect met hen in contact staan vullen op deze dag (of in de twee weken daarna) een korte vragenlijst in over alle mensen in een leefsituatie van dak- of thuisloosheid. Het succes van de telling is afhankelijk van de samenwerking met lokale organisaties.

Daarom hebben we jullie hulp nodig!

Help mee!

We hopen op de medewerking van zoveel mogelijk partijen die in contact komen met mensen in een leefsituatie van dak- en thuisloosheid. Dit zijn niet alleen de partijen die zich specifiek richten op dak- en thuisloze personen, zoals de maatschappelijke opvang en bemoeizorg. Om ook verborgen dak- en thuisloosheid in beeld te brengen, hebben we ook de medewerking nodig van maatschappelijk werk, jeugdhulp, woningcorporaties, buurt-huizen, straatpastoraat, gemeentelijke diensten, GGZ, thuiszorg, sociaal raadslieden, Stichting Barka, Veilig Thuis, scholen, politie, BOA's, de NS, campings, vakantieparken, boswachters en havenopzichters. En van alle andere partijen die zicht hebben op mensen in een leefsituatie van dak- of thuisloosheid.

Op 24 januari 2024 organiseren we een **startdag** waarbij we zo veel mogelijk bestuurders en managers van organisaties in de regio oproepen om mee te doen aan het telonderzoek. De medewerkers van deze organisaties die daadwerkelijk gaan tellen (professionals, teamleiders) nodigen we uit voor een van de **informatiesessies** die we organiseren. Daar vertellen we wie er geteld mogen worden en hoe je de vragenlijst invult.

Wanneer? Save the date!

STARTDAG: Wo 24 januari, 14.30 - 17 uur: inhoudelijk programma inclusief netwerkmoment, Burgerzaal Stadhuis Nijmegen

VRAGEN OVER GEGEVENSBESCHERMING? Bezoek ons online vragen uur:

- Di 23 januari 10 - 11 uur: voor gemeenten, met privacy officer van de HU
- 27 februari 10 - 11 uur: online bijeenkomst met privacy officer van de HU

BEZOEK ÉÉN VAN DE INFORMATIESESSIES:

- Di 5 maart, 12.30 - 14.30 uur: Stadhuis Nijmegen, Burgerzaal
- Wo 6 maart, 9.30 - 11.30 uur: Stadhuis Nijmegen, Burgerzaal
- Wo 6 maart, 13.30 - 15.30 uur: Stadhuis Tiel, Raadszaal
- Wo 20 maart, 15 - 16.30 uur: online informatiesessie

MOGELIJKHEID OM ONLINE VRAGEN TE STELLEN AAN DE ONDERZOEKERS:

- Di 2 april, 10 - 11 uur
- Do 4 april, 14 - 15 uur

TELDAG: Di 9 april 2024

En daarna?

De onderzoekers verzamelen alle gegevens. De voorlopige resultaten worden tijdens een **feedbackmoment** teruggekoppeld aan de deelnemende organisaties om de cijfers te duiden en om na te gaan of er nog belangrijke groepen ontbreken. Begin oktober 2024 worden de definitieve resultaten gepresenteerd. Regio Gelderland-Zuid gaat hiermee – samen met jullie – aan de slag om de preventie en aanpak van dak- en thuisloosheid vorm te geven. Zo werken we samen aan de landelijke doelstelling: in 2030 is niemand in Nederland meer dakloos.

Voor vragen of informatie...

- ... over het aanmelden voor de startdag en informatiesessies kunt u terecht bij de regionale coördinatoren Robin Heijna en Ashley Knipping, via: ethos-telling@nijmegen.nl
- ... over het onderzoek kunt u terecht bij onderzoeker Sandra Schel, via: sandra.schel@hu.nl

